

22) *Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 1:*

Forslag til folketingsbeslutning om yderligere skærpelse af sanktionerne mod Sydafrika.

Af Kelm-Hansen (S) m.fl.

(Fremsat 2/10 85. Første behandling 27/11 85). Betænkning 10/12 85).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Formanden:

Jeg skal give den oplysning, at det er min hensigt at holde en times middagspause mellem kl. ca. 12 og 13.

Forhandling

Kelm-Hansen (S):

Når folketinget om kort tid vedtager beslutningsforslag nr. B 1 i den form, det har fået med ændringsforslaget om en yderligere skærpelse af sanktionerne mod Sydafrika, svarer det ikke i alle enkeltheder til det forslag, som socialdemokratiet fremsatte den 2. oktober i år; det er afsvækket lidt på nogle områder, men det er også forstærket.

Med vedtagelsen af forslaget vil Danmark klart komme til at indtage den ledende rolle blandt de frie og demokratiske lande, som i årevis har udtrykt deres afsky for det racistiske styre i Den sydafrikanske Republik, og som samtidig har erkendt nødvendigheden af, at der sættes handling bag ordene.

Danmark vil nu som det første land afbryde alt handelssamkvem med Sydafrika. Vi ved naturligvis, at en sådan vedtagelse ikke er problemfri, når den nu skal udmøntes i lovgivning. Vi ved, at der vil være omkostninger forbundet med gennemførelsen, men vi ved også, at disse omkostninger vejer meget lidt til, når vi sammenligner med de ofre, som den sorte befolkning i Sydafrika tager på sig i disse år i deres kamp for en menneskeværdig tilværelse i deres eget land.

Vi ved endvidere, at vedtagelsen i dag vil blive hilst med glæde og tilfredshed ikke kun i den sorte befolkning i Sydafrika, men også

blandt de mange, som i disse år deltager i kampen for afskaffelsen af apartheid.

Der står et bredt flertal bag forslaget. I betænkningen optræder VS, SF, det radikale venstre og socialdemokratiet. Men alle véd jo, at der med den udformning, forslaget har fået, er tilslutning fra yderligere tre partier i folketinget. Kun den omstændighed, at partiet centrum-demokraterne er midt i sin dødsdans, har forhindret, at også disse tre partier i dag stemmer for forslaget. Dette kunne friste til en række skarpe polemiske bemærkninger, som jeg imidlertid skal afstå fra. Det afgørende er at vide, at det kun er taktiske hensyn, der har bevirket, at den helt brede opbakning bag dette forslag ikke bliver klart markeret i folketingssalen. Til gengæld kan vi så glæde os over bevidstheden om, at den rent faktisk er der. Og så må de fire partier, som nu bærer forslaget igennem, være tilfredse med, at det er os, der virkelig gør, hvad udenrigsministeren forleden sagde, nemlig at Danmark endnu en gang placerer sig i forreste linje i de internationale bestræbelser på at få afskaffet apartheidregimet i Sydafrika.

Fischer (KF):

Med den forventede vedtagelse i dag af yderligere skærper af sanktionerne mod Sydafrika er det meget vigtigt at notere, at et bredt flertal i folketinget hermed tilslutter sig de overordnede principper for Danmarks holdning til Sydafrikaproblemet, dvs. de ti EF-landes foranstaltninger mod Sydafrika samt det ny nordiske handlingsprogram fra oktober i år. Denne politiske enighed må naturligvis være retningsgivende for den videre danske politik i forhold til Sydafrika.

For så vidt angår isolerede danske skridt om kul og samhandel er der ikke opnået politisk enighed om de praktiske forhold, men afstanden mellem de synspunkter, der er tilkendegivet fra regeringen, fra socialdemokratiet og fra de radikale, er i den større sammenhæng ikke så stor, at uenigheden om de to punkter bør føre til fornyet splid om dansk Sydafrikapolitik.

Bjørn Elmquist (V):

Ved førstebehandlingen af de beslutningsforslag, der tidligere var fremme om sanktioner mod Sydafrika, blev det klart understre-